

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË

До Државната комисија за спречување на корупцијата, доставено е Барање за правно мислење од Националниот совет за медијација, со кое од Државната комисија се бара мислење во однос на тоа дали координаторот и членовите на Националниот совет за медијација се јавни функционери и дали членовите на Националниот совет за медијација може да вршат медијаторски работи, односно дали постои конфликт на интерес.

Државната комисија за спречување на корупцијата согласно член 17 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/2019) и член 41 –б од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата бр.02-3794/1 од 08.08.2019 година, бр.03-2198/1 од 12.06.2020 година и бр.02-8774/1 од 17.10.2022 година, го издаде следното

МИСЛЕЊЕ

Согласно член 8 став (2) од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси:

„(2) Под поимот „службено лице“ се подразбираат сите избрани или именувани лица и вработените во јавниот сектор.“

Согласно член 44 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси:

“(1) Избрано или именувано лице за време на траењето на неговиот мандат е должно да ги почитува правилата за неспоивост на функција која ја врши со други функции или дејности утврдени во Уставот и законите.“

Со член 22 став 3 од Законот за медијацијата („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.294/2021) е предвидено следното:

„(3) Нespoјливо е вршењето на медијаторски работи со вршењето на функцијата судија, нотар, извршител или друга јавна функција, за време на траење на мандатот.“

Во следните одредби од Законот за медијацијата е предвиден начинот на именување и надлежностите на Националниот координатор за медијација и членовите на Националниот совет за медијација и тоа:

Член 64 став 1 и став 2

„(1) Советот е составен од Национален координатор за медијација, четири члена и секретар.

(2) Владата именува Националниот координатор за медијација, кој го раководи, застапува и претставува Советот, со мандат од пет години.“

Мандат на членовите на Советот

Член 65 став 1

„(1) Членовите на Советот се именуваат за време од четири години, со право на уште еден последователен избор.“

Делокруг на работа на Советот

Член 66

„(1) Советот, врз основа на начелото на самостојност, стручност и независност, ги врши следниве работи:

а) ја утврдува исполнетоста на условите за издавање на лиценца за вршење на медијаторски работи и ги издава и ги укинува лиценците за медијатори, медијатори за специфични области и за обучувачи на медијатори, согласно со Правилник за начин на издавање и укинување на лиценци во медијација, кој го донесува по добиена согласност од Владата;

б) акредитира програми за обука на медијатори утврдени со овој закон;

в) ја утврдува методологијата и начинот на вршење на мониторинг и евалуација на квалитетот на работењето на медијаторите, обучувачите на медијатори, односно спроведувањето на акредитираните програми за обука на медијатори, согласно со Правилник за методологијата и начинот на вршење мониторинг и евалуација на квалитетот на работењето на медијаторите, кој го донесува по претходно добиена согласност од Владата;

г) редовно годишно, го следи и оценува квалитетот на работењето на медијаторите, обучувачите на медијатори и лицата акредитирани за спроведување обуки за медијатори предвидени со овој закон и врз основа на резултатите од извршена евалуација, дава укажувања и насоки и донесува одлуки за одземање на лиценците, односно акредитациите, според Правилник за утврдување на начинот на оценување на квалитетот на работите во медијацијата, кој го донесува по претходно добиена согласност од Владата;

д) ги разгледува и одлучува по претставки за медијаторите и за обучувачите за медијатори во врска со извршувањето медијаторски работи и за лицата акредитирани за спроведувањето на програмите за обука за медијација;

ѓ) дава иницијативи за подобрување на законските решенија и мислења за предлози на закони од областа на медијацијата;

е) покренува иницијативи за пошироко запознавање на граѓаните со правото за користење на медијацијата како начин на решавање на спорните односи компромисно;

- ж) соработува со меѓународни организации и тела, ангажирани во заштитата на правата на детето и спречувањето на малолетничкото престапништво;
- з) подготвува полугодишни и годишни извештаи за својата работа и за состојбите во областа на медијацијата;
- с) се грижи и води сметка обуката која ја вршат истакнати стручњаци од земјата и од странство од соодветна област од значење за медијацијата, да не надминува повеќе од 10% од вкупниот број часови и
- и) врши други работи утврдени со закон.

(2) Начинот на вршење на работите од ставот (1) на овој член, поблиску се уредува со Деловник на Советот, кој го донесува по претходно добиена согласност од Владата.“

Согласно горенаведените одредби, Националниот координатор за медијација и членовите на Националниот совет за медијација, во законски пропишана постапка на одреден период (мандат) ги именува Владата на РСМ и претставуваат јавни функции.

Од друга страна, член 22 став 3 од Законот за медијацијата пропишува дека: „Неспојливо е вршењето на медијаторски работи со вршењето на функцијата судија, нотар, извршител или друга јавна функција“.

Од наведените причини, Државната комисија извести дека едно лице **не може** истовремено да врши медијаторска работа и да биде Национален координатор за медијација или член на Националниот совет за медијација, бидејќи истото е спротивно на член 44 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, а во врска со член 22 став 3 од Законот за медијацијата и претставува прекршок за кој се изрекува глоба согласно член 105 став (1) алинеја 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси.

Дополнително, имајќи го предвид делокругот на работа на Советот, координаторот и членовите на Националниот совет за медијација се надлежни да одлучуваат по прашања кои се директно поврзани со работењето на медијаторите, како на пример: издавање и укинување на лиценците за медијатори, следење и оценување на квалитетот на работењето на медијаторите, одлучување по претставки за медијаторите и слично.

Оттука произлегува дека координаторот и членовите на Националниот совет за медијација доколку паралелно вршат и медијаторска работа ќе бидат во континуиран судир на интереси, односно ќе ја следат и оценуваат својата работа, ќе постапуваат по претставки доколку има против нив и сл.. Затоа законодавецот

во членот 22 став 3 и пропишал дека „Нespoјливо е вршењето на медијаторски работи со вршењето на функцијата судија, нотар, извршител или друга јавна функција“.

Заменик претседател

Зоран Богоевски

